

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Candela Evangelica

Landsberg, Johannes Justus

[Köln], 1526

VD16 J 1187

Elenchus succincte indicans omnia quae in hoc opusculo tractantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34415

Elenchus succincte indicans omnia
quæ in hoc opusculo tractantur.

Clxviii Nox prima, hec improbat satisfaciouem pro
peccatis.

Clandela prima habet distinctiones quatuor:
Prima ostendit satisfactionem foce necessariam,
cū duabus aliis partibus pnie, vt pctōr suorum
criminum possit remissionem a dño obtinere.
Scda ostendit que sit pnia rōnalis vel naturalis.
Tertia ostendit veram pniā sacramentalē p
stitam a deo inouente liberū ar. ad detestationē
peccatorum. Quartā ostendit penitentiam seram.

Clxix Nox secunda, hec nititur saluare peccatorem ex
sola fide.

Clandela scda habet distinctiones sex. Prima
ostendit, qd nemo pōt saluari per solam fidem sine
gratia vel operibus. Item distinguit grām gra
tis datam a gratia gratū faciente. Scda ostendit,
ad quid indigeat homo grā dei, et quid i eo ope
retur. Item agit de participatione diuine natu
re. Item agit de curatione essentie anime p gra
tiam et potentiarū eius p virtutes theologicas.
Item ostendit quō homo redditur prompte mobi
lis a spū sancto per dona eius. Item agit de vir
tutibus moralibus infusis et acquisitis, fructi
busq spūs. Item inuehit ptra impostores pes
simos, promittentes salutem per solam fidē rc.
Terria distinctio ostendit, q adultus per solā gra
tiam sine omni opere non pōt saluari. Item ostē
dit quare dñs nr Jesus Christus sine ullo ope
re meritorio extitit beatus. Item ostendit et docet
quō debeamus Christo dño pformari, ut here
des regni celestis esse mereamur. Item adducū
tur sacre scripture testimonia, quibus ppositū
astruitur, in quoꝝ scđo testimonio late declarat
mens Ap̄li dicentis: Ei vero qui non operatur,

Xenitria

Bra I. v

Sppfītīp

credenti autem in eum qui iustificat impium regit. Ibi
dem etiam inuenies cibum quem seducendis p
ponunt heretici. In ultima quoque autoritate alia
qua dicunt de merito a gruo et condigno. Quar
ta distinctio citat autoritates sacre scripture lo
quentes de operibus meritorum bonis factis in
fide et spe et charitate. Quia distin. idem facit.
Sexta distinctio citat autoritates sacre scriptu
re, loquentes de opibus meritorum malis factis
in sola fide. Et interdum adducit testimonia de
operibus meritorum bonis et malis. Ostenditur
etiam quod ecclesia dei est visibilis.

Contra tertia, hec innuit quod quicunque promittit si
bis salutem ex propriis meritis, damnandus est.

Contra quarta, hec ostendit (monendo ad bona
opera) quod fiducia in illis ponenda est salutaris.

Contra quinta, hec vere tenebrosa, excludit omne
meritum humanum.

Contra quarta, hec ostendit clare hominem per
opera bona mereri vitam eternam.

Contra quinta, hec docet quod opera bona debet fieri ex
puro amore dei, non spe premij vel metu gehennae.

Contra quinta, hec ostendit quod a bonis operi
bus puro amore profectis, non debet meritum
excludi. Item quid sit eterna beatitudo, et qua
intentione sit desideranda. Item quid sit infernus,
et qua intentione sit exitus. Item ostendit
timorem filiale, initiale, atque servile. Item
oportet quod quis debeat inniti misericordia dei.
Item ostendit ordinem inditum rebus a deo.

Contra sexta, hec commeditat libros Luteri, et hor
tatur ut omnem spem atque fiduciam, super satis
factionem Christi collocemus.

Contra sexta, hec oportet quod nemini licet libros
legere Luteri, exceptis discretis. Item ostendit,
quare non expediat eos legere propter anime re
nenum. Item ostendit, quomodo debemus spe
ponere in Christi satisfactione.

*De merito
boni opis*

Bona opera

*Infernum
timor tristis
misericordia*

Speciem

Cator septima, hec astrictit felicem eum q̄ proprie
tationē flagitā de diuina misericordia nō diffidit.
Clandela septima, hec ostendit qđ in petitione
venie necessaria est diuina gratia. Item de tra- Irahe
ctu diuino. Item de severitate in Iudam, et be-
nignitate in latronem. Item qđ honor⁹ nostro⁹
non indiger deus cum sano intellectu.

CSequuntur illustrata.

CIllustratum primū ostendit q̄ sancti dei iam bū
orant pro viuis et defunctis, et quod obediendū
est ecclesie.

CIllustratum scđm ostendit esse purgatorium. Xvrga

CIllustrat. tertium ostendit idem per verba Apo-
stoli Pauli, quibus ait: Fundamentū aliud et c.

Sacerdotes **C**Illustratum quartum ostendit semper fuisse sa-
cerdotes, et religionem ortum habere a spūsan-
cto, nec obstat qđ nonnulli inter prelatos et res-
ligiosos ministrosq̄ ecclesie perdite viuūt. Itē
ostendit diuersos status hominū per diuersa mi-
nisteria, ut commune bonum reipu. humane na-
ture conuenienter administretur.

arbitrii **C**Illustrat. quintum ostendit liberum arb. humanum.
CIllustratum sextum ostendit qđ differenter sunt
memoria et intellectus atq; voluntas in deo et in
homine.

CIllustratum septimū ostendit qđ videre deum
in presenti vita per speculum in enigmate non
est inconueniens, qđq; in futuro seculo videbit
facie ad faciem clare. Item ostendit qđ heretici
sunt canes et porci, iuxta sententiā dñi nostri sal-
uatoris. Item ostendit qđ non oportet statū assu-
mere coniugalem ad evitādum pctrū, quia perl
culum per hoc non declinat. Item laudatur sta-
tus monasticus vel religiosus.

P̄diatorū **C**Illustratum octauum ostendit, qui non sunt mis-
si ad predicandum, et qui sunt missi, et quare pers-

mittit deus hereticos crescere.

- ¶ Illustratum nonum ostendit, qđ ad evitanda scandala & schismata, debet p̄dicator vel doctor huius militer doctrinam suam submittere examini eos, qui presumunt ecclesie dei.
- ¶ Illustratum decimū ostendit clare, qui censent falsi prophete.
- ¶ Illustratum undecimū ostendit errorem illorum, qui dicunt leges humanas debere aboleri. Ita inuenitur contra nobiles & rusticos, contra clericos & religiosos, maxime qui meretrices duxerunt in coniugium.
- ¶ Illustratum duodecimum ostendit multas leges & qđ hūane leges obligant in foro conscientiae.
- ¶ Illustratum tertium decimū ostendit qđ votum obligat ad id qđ vovit quis fideliter implendū.
- ¶ Illustratum quartum decimū ostēdit qđ leges monastice non discrepant a lege euāgelica, sed sunt perfecte impletiones diuine legis, & homines religiosiores efficiunt.
- ¶ Illustratum quintum decimū ostendit actus et excellentiā virtutis religiosis, & a quibus amplius excentur.
- ¶ Illustratum sextum decimū ostendit quod opera facta ex voto, sunt magis meritoria.
- ¶ Illustratum septimū decimū ostendit inuentiores vite religiose plenos fuisse spūsancto, quibus etiam deus per miraculorum gloriam testimoniūm sanctitatis exhibuit. Et inter plurimos institutores religiose vite exprimit dominus noster Jesus Christus: cui cum patre & spiritu sancto est honor & gloria in secula seculorum, Amen.

¶ Finis.